

GËËR DE PIÖÖC THEËR NË PIÖÖC DËT PEEI JÖT: KUEER PIETH BENNË MÏTH PIÖÖCDEN JÖT YA JÖCK NË THUKULIC

Wël ke nyuuth cï keek gÿör ëtënnë aabi bëi ya kuony agokë kuëer bïi keek athöör ya thiöñ ya nyic, agokë mïthken ya lær në thukulic ku bëkkë piööcden ya lo jök ëtëtti.

YEEDÖ YENNË YICHTIËËK DE JÖK PIETH BENNË MÏTH THUKUULKEN YA JÖCK KU YÏKNHIAL DE WËL CÏ KEEK JUUIR?

Jök pieth bennë mïth thukuulken ya jök, abi keek ya cö bi keek ya piöc apieth në thukuulken yiic ku bi keek ya yiëknhial në kuëer pieth yic. Cï men de kuëer yinlë:

- Bï kã wën læu bëkkë piöcden ya riöckic ya nyaai ku bi keek ya yiëknhial apieth.
- Bï menhdu ya kuony ago rot ya yök ke cïn kë ye yen riäacic në pïrde yic, bi ya locök në loilooike yiic ku bi rot ya rek kennë koc kök peei læu bëkkë yen ya kony.
- Bï yen ya cök tiam kãjuëc arëetic në pïrde yic.

YEEDÖ YE CÖLË GËËR DE PIÖÖC KU YÏKNHIAL DE WËL?

Gëër de piöc ku yïknhial de wël, men ye cölë “Transition Learning and Development Statement” në thonj ë Liñëlith (ku ye nyic ëyadëñ ke ye “wël yennëke ajuiëer geer”) ee ajuiëer cï gÿör ke bi mïth thii kor ya kuony në kaam thöök keek në rodha yic ku bëkkë lo jal jök në thukulic. Yen ajuiëer kënnë ee yen cök piolic bi koc wël ya rom në kaam de loilooiken, thukuulken, ku jol ya bëiken.

Yen ajuiëer cï gÿör ëtënnë abi kee wël kãkë ya guiëër koc:

- Rin ke menhdu, kööl ë dhiëthë yen ku jol ya thura de
- Rinku ku nimmïraai bennëke yïn ya cööl
- Rin ke rodha ëthöök ë menhdu thïn ku jol ya nimmïraai yennë keek doc yök wennë rin ke

dupiöc ke rodha ëke ye yeen doc piöc ku yekkë gam kuony.

- Wël ye jam në kã nhiëer menhdu keek arëetic, kã nyic keek ku jol ya læu bi keek ya læu në lucoi.
- Kuëer ëke yennëke yen piöc wënthëer agokë yen ya kuony.

Ëwël kãkë aabi dupiöc ke menhdu ya kuony ago keek ya cök juir röth agokë menhdu ya nyic apieth ku bëkkë ajuiëerdeen de piöc ya jök. Yen ajuiëer cï gÿör ëtënnë alëu bi yïn ya kuony ago yïn ya cök det tën de lucoi de ye ajuiëer kënnë, bi yïn ya cök det kuony læu bi ya yiën mïth ku bëkkë ajuiëer bennë menhduñ ya piöc ya jaamic në ye theë jöckë menhdu ke piöc de thukulic.

Na bi menhdu ya lo në yän bennëke yen ya lo piöc në banj biyic de thukulic, men ye cölë “Outside School Hours Care – OSHC”, Wo bi keek ya yiën biäk de ye athöör kënnë.

Athöör kënnë abi menhdu ya kuony në kee kuëer kãkë yiic:

- Bï kã nhiëer menhdu keek ya juir
- Bï menhdu ya kuony në kaam ë piac yen thök në rodha yic ku bi jal jök në thukul.

KÄ BA KEEK YA JUAKE NË YE AJUIËER KËNNË YIC

Yïn læu ba menhdu ya kuony ago ya jök apieth në piöc de thukulic, në lucoi bin wëlkuöñ nyic keek ya juak në ye ajuiëer kënnë yic.

Yen ajuiëer cï gÿör në ye akutham thiin kënnë yic, aci tëëkic në kuëer juëc bïi koc juëc wäaciac keek ya thiöñ:

Biäk tueñj 1 ku biäk de 1.1 aabi keek ya thiöñ në dupiööny ëye menhdu piöc në rodha yic.

Biäk de 1.2 alëu bi ya thiöñ në dupiööny ëye menhdu piöc në rodha yic, tënöñ en guöp tuany ciï yen ë cök det kãñ wennë tënöñ en guöp niööp de guöp, cï men de ñööl, cöör, wennë këdët peei ye yen liööi. Dupiöc kök peei ye piöc në rodha yic, aalëu bëkkë kuony ya gam ëtënnë.

Biäk de 2: ye jam në kë de meth; abi ya thiöñ në menhdu, ke nöñ kuony ye gam en tennë raan ñuëñ tö kennë yen, cï men du wennë dupiööny de rodha ëyen piöc.

Biäk de 3: ye jam në kë de paanduñ; aba ya thiöñ në yeth menhdu. Anöñ kãjuëc thiekiic bi keek ya thiëc ënöñ yïn në:

- Kã nhiëer menhdu keek

- Kä ye keek ɲɔ̃th ɛke bī rɔ̃th ya lũi mɛnhdu, kä ye keek nhiaar ɛke bīi mɛnhdu keek ya looi, ku jɔ̃l ya kä ye keek kɔ̃r bīi mɛnhdu keek ya looi.

Ɛwɛl bī keek ya yök ɛtɛnnɛ aalɛu bikkɛ dupiöny de mɛnhdu (ku jɔ̃l ya raandeen de OSHC), tɛnɔ̃ɲ kee tɔ̃ɲ de kee kākɛ. Tɛ kɔ̃r bīi kee ya jam kennɛ mɛnhdu ku jɔ̃l ya mɛnhdu ku bikkɛ piöc de mɛnhdu ya kuɔny ku bikkɛ ya yiɛknhial aril.

YEEDÖ DËT PEEI BĪ RŎT YA LOOI NĒ YEKĒNNĒ CÖK?

Dhuök ɛ Biäk de 3 de ye athöörduöön ca thiöön kennɛ nhom ciɛñ (ku Biäk de 2, tɛnɔ̃ɲ en kuɔny ca ya yiɛñ mɛnhdu nɛ thiöön de ye athöör kennɛ yic) tɛnnɛ dupiöny de rodha tɔ̃nnɛ mɛnhdu thīn.

Aabī kee waragɛk kākɛ ya mää̃t nhīim ku kaa bī biäk de keek ya yiɛñ:

- Yīn
- Thukul de mɛnhdu
- Raanduöön ye loilooi ke OSHC lũi kɔc, tɛnɔ̃ɲ keek tök.

Na ɲuɔ̃tɛ ke yī kɛn thukul guo lɔc, ke yīn bī ya yiɛñ biäk ɛ rou de ye athöör kennɛ. Yīn lɛu ba biäk kennɛ ya lo gām thukul tɛ leer yīn mɛnhdu thīn miäk.

Na cīi biäk de diäk beer dhuökciɛñ, ke dupiöc tɔ̃ nɛ rodha yic ɛtɛtī aabī ɲoot ɛke rɔm biäk de athör ca keek thiöön kennɛ yīn, ku ɲoot ɛya ke bikkɛ ya rɔm kennɛ thukul tɔ̃nnɛ mɛnhdu thīn, ku jɔ̃l ya ʒän ke OSHC ke mɛnhdu, tɛnɔ̃ɲ yīn nhom tɔ̃ɲ de kee kākɛ.

Rɔm bennɛ kee wɛlkɛ ya rɔm abī mɛnhdu ya kuɔny ago piöc de thukul ya jɔ̃k apiɛth. Ku na yīn ya, na cīi yen bī ya kɔ̃r ɛyadɛɲ ba kee wɛlkɛ ya rɔm wennɛ thukul tɔ̃nnɛ mɛnhdu thīn, ke yī jaamɛ wennɛ dupiöny ɛ rodha tɔ̃nnɛ mɛnhdu thīn.

Nɛ thɛɛ kök yiic ɛyadɛɲ, ke ka bīi thukuul tɔ̃ nɛ Bīktoria yic ɛbɛn ku jɔ̃l ya bɛi ke muöök ɛ mīth kor ya kɔ̃r bikkɛ wɛl ya rɔm kennɛ yīn, agonnɛ piath de mɛnhdu ya dɔc ɲää̃r tuenj ku bennɛ ke yen ya tiit apiɛth. Dupiönyduöön de rodha tɔ̃nnɛ mɛnhdu thīn.

Dupiöc ye mɛnhdu piöc nɛ thukulic alɛu bikkɛ kee wɛl kākɛ ya rɔm kennɛ kɔc kök peei cī keek ya lueel nhial ɛtɛnnɛ, tɛ ben rɔt ya lɛu, ago keek ya cɔk bī nyīn ya tiit apiɛth nɛ keek, cīi keek bī ya cɔk tɛɛkɛ keek thook, bī keek ya cɔk yök kuɔny de akīim, bī kɔc nyīn ya tiit nɛ keek agut cī bī piathden ya ɲɛm ɛadɛɲ. Na kɔ̃r ba wɛl

juɛc kök peei ya yök, ke yī liep ye webthait kennɛ.

<https://www.vic.gov.au/information-sharing-schemes-and-the-maram-framework>

NA KŎR BA WĒL JUËC KÖK PEEI YA KUEEN

Liep webthait de

www.education.vic.gov.au/transitiontoschool

Ɛ athöör kennɛ atö ɛyadɛɲ nɛ thook kök peei yiic nɛ

www.education.vic.gov.au/transitiontoschool.